

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงด้านสารสนเทศอย่างรวดเร็ว ประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีการปรับตัว เพื่อให้ทันต่อกระแสของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมทั้ง จะต้องมี การเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงนี้ ในอดีตที่ผ่านมา ได้มีการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในปัจจุบันที่เป็นสังคมของโลกยุคข้อมูลสารสนเทศคุยแล้ว คนที่จะดำรงชีวิตในสังคม ที่เปลี่ยนแปลงนี้ ได้อย่างมีความสุขนั้นจะต้องเป็นคนที่สามารถพัฒนา自己 และพัฒนาตนเอง ได้ รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา และรู้จักวิเคราะห์สถานการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ และที่สำคัญยิ่ง จะต้องเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม

ผลการจัดการศึกษาของไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา ตั้งแต่มีการประเมินคุณภาพของ นักเรียนและโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นของกรมวิชาการ หรือของสมาคมนานาชาติ ได้ประเมินผล การศึกษา โดยสรุปในภาพรวม พบว่า คุณภาพการจัดการศึกษาของไทยมีความจำเป็นต้องได้รับ การปรับปรุงให้ดีขึ้น ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ ความสามารถ รวมทั้ง คุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 1)

ปัจจุบัน ได้มีการยกถ่วงเรื่องของคุณภาพกันเกือบทุกวงการ ไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชน หรือภาครัฐ ประชาชนเริ่มนิยมที่จะสนใจและมีทางเลือกมากขึ้นในการรับบริการ หรือเลือกสินค้า พลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพที่ดีกว่า คั่งนี้ ผู้ผลิต จึงจำเป็นที่ต้องให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพ ของการบริการ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของลูกค้ามากยิ่งขึ้น ถ้าหาก ผู้ผลิต ยังไม่มีความตระหนักรในเรื่องของคุณภาพแล้ว โอกาสที่จะแข่งขันหรืออยู่รอดนั้นก็จะยิ่ง น้อยลง ไปด้วย เมื่อมามีการมาทางด้านวงการศึกษาแล้ว พบว่า หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษา โดยตรงหรือเรียกว่าเป็นหน่วยผลิตนั้น ได้แก่ สถานศึกษา ผลผลิตของสถานศึกษา ก็คือ ผู้เรียน สำหรับหน่วยงานต้นสังกัดนั้นถือว่าเป็นเพียงผู้กำหนดนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา มาตรฐาน หลักสูตรแกนกลาง สนับสนุนทรัพยากร การนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัด การศึกษา สถานศึกษา จะมีความเป็นอิสระมากขึ้นในการบริหารจัดการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กระจายอำนาจทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

ให้แก่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง ตามความในมาตรา 39 ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ประกอบกับ ได้มีแนวโน้ม ที่จะให้มีการจัดสรรงบประมาณผ่านมาทางผู้ปักธงและผู้เรียน แล้วให้ผู้ปักธงและผู้เรียน ได้เลือกใช้บริการจากสถานศึกษาต่างๆ ที่ตนเห็นว่ามีคุณภาพ เมื่อเป็นเช่นนี้ สถานศึกษาคงต้อง มีการปรับตัวครั้งใหญ่ เพื่อยกระดับคุณภาพของตนเอง เนื่องจาก การมีจำนวนผู้เรียนมากหรือ น้อย ย่อมส่งผลต่องบประมาณที่จะได้รับ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนา ตนเองให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รับความไว้วางใจจากทั้งผู้ปักธงและผู้เรียน ให้มากที่สุดนั่นเอง (กรมวิชาการ. 2546 : 1 - 2)

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดไว้ในมาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบ การประกันคุณภาพภายนอก และได้กำหนดไว้ในมาตรา 48 ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 45 - 46)

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ ในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปักธง ชุมชนและสังคม ว่าสถานศึกษา จะดำเนินการ จัดการศึกษาให้ผู้เรียน ได้อย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษา ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ในหลักสูตร ของสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คณเก่ง และมีความสุข เป็นประชากรที่มีคุณภาพ และมีความพร้อมที่จะช่วยกันสร้างสรรค์สังคม ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีความสามารถ ใน การร่วมมือและแบ่งปันกับประชากรของประเทศไทย ได้อย่างมีความสุขและมีศักดิ์ศรีอยู่ใน สังคมโลกต่อไป

นอกจากนี้ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่จะต้องปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานจะมีลักษณะของการประเมินระหว่างกระบวนการบริหาร กับการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา สะท้อนให้เห็นว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีแนวคิดที่ต้องยุบรวมฐานของการป้องกัน เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิต คือ ผู้เรียนที่มีคุณภาพด้วยเช่นกัน (กรมวิชาการ. 2546 : 3)

ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย กระบวนการดำเนินงาน 8 ขั้นตอน ได้แก่ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี และการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขึ้นพื้นฐาน. 2547 : 8)

จากความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังกล่าว จึงนับเป็นภารกิจสำคัญที่สถานศึกษาทุกแห่ง จะต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ แต่ที่ผ่านมา จากศึกษารายงานการวิจัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากรายงานการวิจัยที่มีผู้ศึกษา เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว พนปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หลายประการ เช่น จากการศึกษารายงานการวิจัยปฏิบัติการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังมีปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน ทั้งในระดับหน่วยงานและระดับสถานศึกษาเอง ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องปรับปรุง พัฒนาอย่างเร่งด่วน และสอดคล้องกับผลการศึกษารายงานการวิจัยปฏิบัติการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546 : 153 - 155) ที่พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นอกจากเนื้อหาปัญหาเกี่ยวกับข้อจำกัด ด้านงบประมาณ ก็คือ ความไม่สมบูรณ์ของระบบสารสนเทศ ผู้เกี่ยวข้องยังขาดความตระหนักร แล้ว ไม่เห็นความสำคัญ และขาดบุคลากรแกนนำ จึงส่งผลให้สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับผลจากการศึกษาของ ทำเนียบ มหาพรหม (2548 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนนั้นมีศึกษา จังหวัดอุดรธานี มีปัญหาโดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับด้านที่มีปัญหาจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบริหารและการจัดการ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านบุคลากร ตามลำดับ ประกอบกับ ผลจากการศึกษาข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหน่องคาย เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหน่องคาย เขต 1. 2550 : 5) ทั้งนี้ มูลเหตุดังกล่าว อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหน่องคาย เขต 1 ยังไม่สามารถดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ดังนี้ จึงได้กำหนดเงื่อนไขในการศึกษา โดยใช้รูปแบบกระบวนการศึกษาเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมการกิจกรรมดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสามารถที่จะนำผลการวิจัยเป็นข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ในการวางแผน กำหนดนโยบาย เพื่อปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง อาจนำผลการวิจัยให้เป็นข้อเสนอสำหรับการวิจัยเพื่อการพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

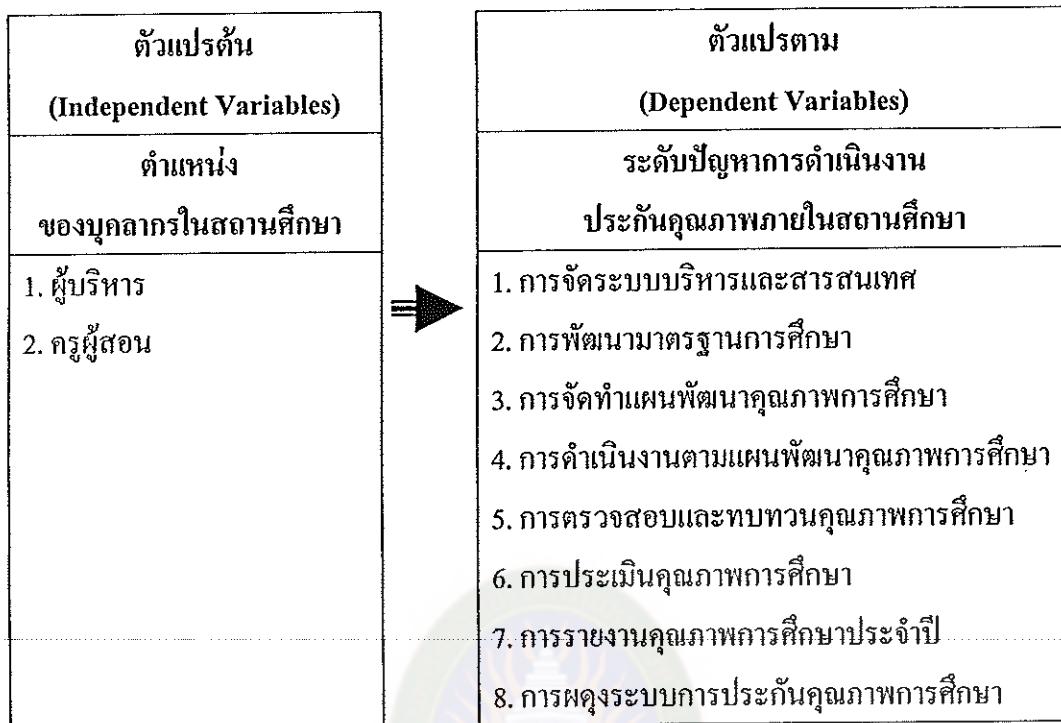
1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้นำความแตกต่างด้านตำแหน่งของบุคลากรในสถานศึกษา และระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รวม 8 ชั้นตอน ตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 8 - 27) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิด การวิจัย ตามแผนภูมิที่ 1 ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ทั้งก้าดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 182 แห่ง รวม 2,193 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 182 คน และครุพัชสอน 2,011 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie & Morgan (บุญชุม ศรีสะอุด. 2545 : 43) ได้จำนวน กลุ่มตัวอย่าง 326 คน เทียบสัดส่วนจำนวนตัวอย่าง แต่ละชั้น อย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลากจากสมาชิกในกลุ่มนั้นๆ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามต้องการ

3. ตัวแปร (Variables)

3.1 ตัวแปรต้น คือ ตำแหน่งของบุคลากรในสถานศึกษา ได้แก่

- 3.1.1 ผู้บริหาร
- 3.1.2 ครุพัชสอน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับปัจจัยทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รวม 8 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 8 - 27) ได้แก่

- 3.2.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ**
- 3.2.2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา**
- 3.2.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา**
- 3.2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา**
- 3.2.5 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา**
- 3.2.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา**
- 3.2.7 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี**
- 3.2.8 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา**

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อหัดข้องที่สถานศึกษามิ่งสามารถดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

1.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การสร้างความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการจัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานข้อมูลและสารสนเทศ การจัดหาและหรือการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล การปรับปรุงและพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง

1.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา หมายถึง การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสถานศึกษากेผู้เกี่ยวข้อง และให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา โดยมีการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษาและชุมชน รวมทั้งกำหนดให้ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสาระการเรียนรู้ และครอบคลุมทั้งด้านปัจจัยกระบวนการและผลผลิต

1.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การสร้างความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษากेผู้เกี่ยวข้อง การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโดยเน้นการมีส่วนร่วม การศึกษาสภาพปัจจุหา ความต้องการ จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษาและชุมชน การกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานให้สอดคล้องกับ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ผลลัพธ์และผลผลิตหลัก รวมทั้ง การนำคุณภาพการศึกษา หมายถึง การนำแผนงาน แผนงาน โครงการและกิจกรรม

1.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การนำแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่กำหนดมาปฏิบัติ การส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายได้ปฏิบัติงาน ตามแผนที่กำหนด การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติงาน การนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

1.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษา หมายถึง การเตรียม ความพร้อมในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมทั้ง การนำข้อมูลจากการตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

1.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ประเมิน คุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน โดยมีการประเมินคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการ หลากหลาย การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียนสื่อความ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน อายุตั้งแต่ 4 ปี จนถึง 18 ปี โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมิน

1.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง ขั้นตอนการจัดเก็บรวบรวม ข้อมูล การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเอง โดยมีองค์ประกอบ ครอบคลุมและมีการนำเสนอแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้ง มีการนำเสนอรายงานการประเมินตนเอง เพื่อเผยแพร่ท่านว่างานด้านสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณะอย่างกว้างขวาง

1.8 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การติดตามและ ประเมินผลการนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้อง การนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลมาใช้ปรับปรุง พัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รวมทั้ง การนำระบบการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ อายุตั้งแต่ 4 ปี จนถึง 18 ปี

2. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2550

3. ตำแหน่ง หมายถึง บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา จำแนกเป็น

3.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้รักษาการ ในตำแหน่ง ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหน่องคาย เขต 1 ปีการศึกษา 2550

3.2 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหน่องคาย เขต 1 ปีการศึกษา 2550

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยเป็นข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ในการวางแผน และกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา อาจนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อเสนอที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย เพื่อการวางแผน ซึ่งกัน แก้ไขปัญหาและปรับปรุง พัฒนา รูปแบบ กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ผู้เกี่ยวข้องอาจนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อเสนอที่สำหรับการวิจัยเพื่อการพัฒนาต่อไป

**มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY**